

Závěrečná zpráva projektu specifického výzkumu za rok 2013

zakázka č. 2107

Název projektu:

Projektová výuka a metody aktivního učení v primární a preprimární edukaci

Odpovědný řešitel: PaedDr. Vladimíra Hornáčková, Ph.D.

Ústav primární a neprimární edukace, PdF UHK

a studentky PdF UHK: 3. ročníku magisterského studia oboru Učitelství 1. stupně ZŠ:
Veronika Kyralová, Gabriela Plachá, Lada Jiroutová.

Celková částka přidělené dotace: 50 620,- Kč

STRUČNÝ POPIS POSTUPU PŘI ŘEŠENÍ PROJEKTU

Formulace výzkumného problému a cíle

Výzkumný cíl:

Provést analýzu uplatňování projektové výuky a metod aktivního učení v primární a preprimární edukaci

Dílčí cíle:

Provést výzkum uplatňování projektové výuky a metod aktivního učení na 1. stupni základních škol a v mateřských školách, analyzovat a reflektovat současný stav, zjistit silné a slabé stránky uplatňování metod aktivního učení na 1. stupni ZŠ a v MŠ, odhalit rezervy a případné rozdíly.

Cílem výzkumu bylo zjistit uplatňování projektové výuky a metod aktivního učení na základních a mateřských školách v České republice, reflektovat současný stav, odhalit rozdíly v jejich aplikaci v primární a preprimární edukaci. Výzkum se zabýval *kvalitativním komparativním šetřením*, při kterém byla použita *metoda dotazníku*. V jeho základní podobě bylo cílem analyzovat současný stav, zjistit silné a slabé stránky uplatňování metod aktivního učení a projektové výuky na 1. stupni ZŠ a v MŠ.

Konkrétně:

- Analyzovat uplatňování projektové výuky na 1. stupni ZŠ a v MŠ.
- Analyzovat uplatňování metod aktivního učení ve výuce na 1. stupni ZŠ a v MŠ.
- Vyhodnotit výsledky – analýza získaných dat.
- Komparovat výsledky z primární a preprimární edukace.

Do výzkumu byly zapojeny studentky PdF UHK, proto byly stanoveny *sekundární cíle*:

- Podpořit přímý kontakt studentů učitelství se školním prostředím základních a mateřských škol,
- rozvíjet schopnosti studentů potřebné pro realizaci vědeckovýzkumných projektů (sociálně psychologické dovednosti při práci v terénu, kognitivní dovednosti při práci s informacemi),
- prezentovat výsledky v odborném periodiku a na mezinárodní vědecké konferenci,

- přinést inspirace pro zkvalitnění projektové výuky s uplatněním metod aktivního učení na 1. stupni ZŠ a v MŠ.

Metodologie výzkumu

Výzkumný soubor:

- Pedagogičtí pracovníci z 1. stupně základních škol a z mateřských škol v ČR. Velikost souboru pedagogů 123 respondentů.

Použité metody a techniky:

- Obsahová analýza, dotazník.

Byl použitý dotazník pro hodnocení využívání projektové metody a aktivních metod učení. Využila se analýza současného stavu, vyhodnocování získaných dat a statistické zpracování. Získané výsledky byly zpracovány pomocí popisných deskriptivních metod. Pro statistické zpracování dat byl použit program NCSS2007.

Ve výzkumu se uskutečnilo kvalitativní komparativní šetření, ve kterém byla použita obsahová analýza a nestandardizovaný dotazník vlastní konstrukce pro učitele mateřských a základních škol. Výzkum je velkým přínosem svými výsledky, které se týkají monitoringu problematiky projektové výuky a uplatňování aktivních metod učení na 1. stupni základních škol a v mateřských školách. Pro rozpracování všech výsledků bude zvláště přínosná komparace získaných údajů zpracovaná pomocí popisných deskriptivních metod a korelací u dalších vybraných výsledků. Získal se podrobný reflektivní pohled a odhalení silných a slabých stránek v uplatňování projektové metody a aktivizujících metod v primární a preprimární edukaci.

Vybrané výsledky odhalily problémová místa problematiky projektování ve školách, kterým bude třeba věnovat pozornost hlavně v oblasti vzdělávání pedagogických pracovníků. Zároveň výsledky upozornily na skutečnost, že je nadále nutné se danou problematikou zabývat ve studiu na pedagogických fakultách a budoucí pedagogy základních a mateřských škol intenzivně vzdělávat v dané problematice. Získané informace přinášejí zároveň podněty pro inovaci předmětů v rámci moderního pojetí vzdělávání pedagogických pracovníků základních a mateřských škol a studentů na pedagogických fakultách.

Dnešní pedagog využívá při své práci celou řadu kompetencí. Jednou ze stěžejních kompetencí pedagogů by měla být schopnost projektování didaktických aktivit a jejich integrování v kompatibilní celek. Mladší školní a předškolní věk je čas neustálé tělesné i duševní aktivity, dítě projevuje o okolní svět velký zájem. Tento fakt se musí stále více zohledňovat při projektování kurikula. Dítěti je třeba nabídnout celou škálu činností, které by rozvíjely jeho osobnost a tou je tvorba projektů s využitím metod aktivního učení ve škole. Zároveň výsledky poukázaly na problémová místa v primární a preprimární edukaci v kontextu s kurikulární reformou. Věříme, že prezentace výsledků výzkumného šetření pomůže zvýšit zájem o projektovou výuku a aktivizující metody v edukaci a pozitivně ovlivní jejich kvalitu a efektivitu využití ve školách.

Projekt specifického výzkumu PdF UHK splnil stanovené cíle.

Z hlediska zapojení studentů do výzkumného šetření je třeba konstatovat, že se podařilo studentky přivést k přemýšlení nad uvedenou problematikou a rozvíjet jejich schopnosti potřebné pro realizaci vědeckovýzkumného projektu hlavně v oblasti rozvoje kognitivních dovedností při práci s informacemi, tvorby dotazníkové metody, vyhodnocování

výsledků a zároveň prezentování vybraných výsledků v odborném příspěvku na vědecké konferenci v Antálii (viz text níže).

Splnění kontrolovatelných výsledků řešení

- Na základě řešení vznikl příspěvek, který byl prezentovaný na The 4rd International Conference on Education and Educational Psychology, ve dnech 2. až 5. října 2013 v Turecku (Antalya). Příspěvek bude publikován v Procedia-Social and Behavioral Journal (ISSN 1877-0428) a bude indexován ScienceDirect, Scopus, Thomson Reuters Conference Proceedings Citation Index (ISI, Web of Science) s vazbou na RIV.

Výstup:

Příspěvek s názvem: Projektování a metody aktivního učení v primární a preprimární edukaci (autorky: Vladimíra Hornáčková, Veronika Kyrálová, Gabriela Plachá, Lada Jiroutová)

byl prezentovaný na The 4rd International Conference on Education and Educational Psychology, ve dnech 2. až 5. října 2013 v Turecku (Antalya).

Přehled realizovaných výdajů

- a) Stipendium – odměna studentům..... **15.000,- Kč**
Veronika Kyrálová, Gabriela Plachá, Lada Jiroutová
Zdůvodnění: Studenti budou podílet na přípravě dotazníku, zajištění sběru dotazníků a zpracování dat. Dále se stanou spoluautory publikovaného příspěvku.
- b) Paměťový - externí disk a USB flash paměť (4 GB) .....**1.884,- Kč**
Zdůvodnění: Potřebný k uchování dat výsledků výzkumného šetření (shromáždění údajů a uchování výsledků v databázích za MŠ a za 1. st. ZŠ). Jedná se o přenosný paměťový disk zvolen jako důležitý pomocný nástroj.
- c) Konferenční poplatek..... **12. 872,48 Kč**
Uvedená částka je na zaplacení konferenčního poplatku na The 4rd International Conference on Education and Educational Psychology, která se bude konat ve dnech 2. až 5. října 2013 v Turecku (Antalya). Ubytování a diety budou placeny z rozpočtu ÚPPE.
- d) Cestovné:.....**7.107,- Kč**
Uvedená částka bude použita na dopravu na mezinárodní konferenci v Turecku (Antalya)
- e) Literatura ..... **1.263,- Kč**
Určena k problematice kultury školy.

f) Spotřební a kancelářský materiál:	3.960,- Kč
	1.909,-Kč
g) Jiné náklady –pojištění a kurzovné.....	1.274,98
	937,50
	337,48
	326,16
h) Odměna řešiteli.....	3.750,-Kč

Celkem realizované výdaje: 50 624,62Kč

Přílohy:

- a) Příloha č. 1 - Publikační výstup – příspěvek prezentovaný na konferenci v Turecku.
- b) Příloha č. 2 - Výsledovka z ekonomického informačního systému Magion – vyúčtování dotace (pracoviště 01240, zakázka 2107)

Datum: 3. 1. 2014

Podpis odpovědného řešitele:

Hornáčková